ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ   សាសនា   ព្រះមហាក្សត្រ

សុន្ទរកថា

របស់សម្តេច ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ថ្លែងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់រវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងប្រទេសផ្តល់ជំនួយ

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៦

- *ឯកឧត្តម សហប្រធាន នៃកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់*
- *ឯកឧត្តម លោកជំទាវ តំណាងជាន់ខ្ពស់របស់ប្រទេស និង ភ្នាក់ងារជាដៃគូ*
- *សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ សមាជិក សមាជិកា នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា*
- *ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី !*

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានកិត្តិយសជាន់ខ្ពស់ និងក្តីសោមនស្សរីករាយជាអនេក ដោយបានមកជួបប្រជុំជាមួយតំណាងរបស់សហគមន៍អន្តរជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាថ្មីម្តងទៀត ។ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវកិច្ចស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី និងថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះការចូលរួមក្នុងកិច្ច ***«ប្រជុំពិគ្រោះយោបល់»*** *(Consultative Group Meeting-CG)* នាពេលនេះ ។

ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអំណរគុណចំពោះក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ដែលបានសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយធនាគារពិភពលោក ក្នុងការសម្របសម្រួលដំណើរការនៃកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ និងរៀបចំកិច្ចប្រជុំថ្ងៃនេះ ។ យើងក៏សូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរ ចំពោះដៃគូសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី និងពហុភាគី ដែលបានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្ម និងគាំទ្រដល់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការបន្ថកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍជាតិជាទូទៅ ។

ដូចពេលមុនៗដែរ យើងចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកនេះ គឺមិនមែនគ្រាន់តែដើម្បីធ្វើការបូកសរុបលទ្ធផលការងារ វឌ្ឍនភាព និងពិនិត្យឡើងវិញនូវសកម្មភាពកំណែទម្រង់របស់យើងក្នុងរយៈពេលកន្លងមកប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ យើងក៏នឹងធ្វើការពិគ្រោះយោបល់លើទិដ្ឋភាពគន្លឹះផ្សេងៗនៃអភិក្រមជាយុទ្ធសាស្ត្រ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍរបស់យើង ដើម្បីជាមគ្គុទេសន៍នាំផ្លូវសេដ្ឋកិច្ចរបស់យើងនាពេលខាងមុខ ។ ក្នុងន័យនេះ ជាដំបូង ខ្ញុំសូមគូសបញ្ជាក់ដោយសង្ខេបនូវសមិទ្ធិផល និងបញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗ ដែលយើងបានជួបប្រទះ បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់

លើកមុន ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ខ្ញុំនឹងលើកឡើងអំពីបញ្ហាគោលនយោបាយសំខាន់ៗមួយចំនួន ដើម្បីទាក់ទាញនូវចំណាប់អារម្មណ៍ និងការគាំទ្រពីសំណាក់សហគមន៍ផ្តល់ជំនួយ បន្ទាប់ពីកិច្ចពិភាក្សានៅទីនេះ ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី !

កិច្ចប្រជុំលើកនេះមានសារសំខាន់ពិសេស ដោយបានរៀបចំឡើងភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីអ្នកនយោបាយកម្ពុជាគ្រប់និន្នាការស្វែងរកឃើញនូវ ***«ដំណោះស្រាយកម្ពុជា»*** ចំពោះការខ្វែងគំនិតគ្នាកន្លងមក ។ ជាប្រការផ្ទុយនឹងការទស្សន៍ទាយយ៉ាងគក់ក្រហល់ និងខ្វះសុភវិនិច្ឆ័យរបស់ជនដែលតែងតែប្រញាប់ប្រញាល់ក្នុងការធ្វើវិនិច្ឆ័យលើរាល់ហេតុការណ៍កើតមានកន្លងមក មេដឹកនាំកម្ពុជាបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ពួកគេទាំងអស់គ្នាបាន និងកំពុងធ្វើអ្វីៗទាំងអស់ ដើម្បីសំរេចគោលដៅរួមមួយ ទោះបីថា ភាពមិនស្របគ្នានៃអភិក្រមមួយចំនួន និងរបៀបធ្វើការរបស់ពួកគេ ហាក់ធ្វើឱ្យអ្នកសង្កេតការណ៍ខ្វះបទពិសោធន៍មួយចំនួនមានការយល់ច្រឡំក្តី ។ គោលដៅរួមដែលយើងតែងមានរួមគ្នាជានិច្ចនោះ គឺសុខុមាលភាព និងវឌ្ឍនភាពរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើន ។ ព្រឹត្តិការណ៍ថ្មីៗនេះ គឺជាសក្ខីភាពបន្ថែមដែលបញ្ជាក់ថា យើងទាំងអស់គ្នាបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើឧត្តមប្រយោជន៍ជាតិ ជាជាងប្រយោជន៍គណបក្សនយោបាយ ។ ក្នុងន័យនេះ យើងបានព្រមព្រៀងធ្វើការរួមគ្នា ដើម្បីប្រយោជន៍ប្រជាជនរបស់យើង ។ យើងមិនមែនធ្វើដើម្បីឱ្យអ្នកក្រៅស្ងប់ចិត្តនោះទេ ប៉ុន្តែ យើងធ្វើនេះ គឺដោយសារយើងជឿជាក់លើការសម្របសម្រួលគ្នាទៅវិញទៅមក និងការប្តេជ្ញាដើម្បីបម្រើប្រជាជនយើង តែមិនមែនដើម្បីតែប្រកាន់យកអំណាចនោះទេ ។ អ្នកទទួលជោគជ័យនៅក្នុងដំណើរការនេះ គឺមិនមែនជាអ្នកនយោបាយ ឬ គណបក្សនយោបាយណាមួយនោះទេ ប៉ុន្តែ គឺប្រជាជនកម្ពុជាទាំងមូល ។ ប្រជាធិបតេយ្យ គឺ មិនគ្រាន់តែជាល្បែងនយោ-បាយបម្រើឱ្យប្រយោជន៍អំណាចគ្មានទីបញ្ចប់ ឬ ជាសុន្ទរកថារឹះគន់នោះទេ ប៉ុន្តែ វាជាសិល្បៈនៃការសម្រុះសម្រួល និងការស្វែងរកមូលដ្ឋានរួម ។ តាមទស្សនៈរបស់ខ្ញុំ ប្រជាធិបតេយ្យពិតប្រាកដ គួរតែជាមធ្យោបាយសម្រាប់ធ្វើការសម្រេចចិត្តលើជម្រើសនយោបាយដ៏ស្មុគ្រស្មាញ និងសម្រាប់ប្រឹងប្រែងបំពេញការងារលំបាកៗ ដែលចាំបាច់ក្នុងការលើកកម្ពស់ជាប្រចាំនូវកម្រិតជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទាំងអស់ ពិសេសប្រជាជនក្រីក្រ ។

យើងមានមោទនភាព ដោយយើងអាចធ្វើការងាររួមគ្នា ដើម្បីផលប្រយោជន៍ជាតិរបស់យើង ។ ប្រជាជនកម្ពុជាត្រូវតែរួបរួមគ្នា ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាថ្មីដែលប្រទេសរបស់ខ្លួនកំពុងជួបប្រទះ តាមរយៈការបង្ហាញទស្សនៈជាតិនិយមថ្មីរបស់កម្ពុជា ។ កម្ពុជាបានចាកចេញពីសង្គ្រាមទៅកាន់សន្តិភាព ពីវប្បធម៌ទំនាស់ទៅវប្បធម៌សម្របសម្រួល និងពីវប្បធម៌ប្រឈមមុខគ្នាទៅជាវប្បធម៌ចរចា និងការផ្សះផ្សារ ។ យើងបានឃើញថា ទសវត្សរ៍នៃសន្តិភាព និងស្ថិរភាព បានលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនយើង និងបានផ្តល់នូវកាលានុវត្តភាពយ៉ាងច្រើន ។

នៅពេលដែលយើងធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់សតវត្សទី ២១ យើងដឹងថា ការអភិវឌ្ឍប្រទេស តម្រូវឱ្យយើងទុកភាពមិនចុះសម្រុងគ្នាកន្លងមកនៅម្ខាង ហើយងាកមករកការបង្រួបបង្រួមជាតិដែលជាប្រការចាំបាច់ដើម្បីបន្តពង្រឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសង្គមជឿនលឿនរបស់យើង ។ តាមរយៈវិធីនេះ យើងគ្រប់គ្នាៗមានសេរីភាពក្នុងការរៀបចំ

គោលការណ៍របស់ខ្លួនសម្រាប់ពេលអនាគត ។ ប៉ុន្តែ សេរីភាពទាំងនេះ គួរតែដើរស្របគ្នាជាមួយភាពទទួលខុសត្រូវ និងការអត់ធ្មត់ ។ យើងគួរតែសម្លឹងមើលទៅអតីតកាល ដើម្បីស្រង់យកមេរៀនពីកំហុសនៃប្រវត្តិសាស្រ្ត ។ យើងជាប្រជាជនកម្ពុជា មិនអាចទទួលយកបាននូវការប្រឈមមុខគ្នាដោយមិនសមហេតុផល ដែលប្រទេសយើងបានឆ្លងកាត់តាំងពីសតវត្សទី ១៤ មកនោះទេ ។ ជាញឹកញាប់ ដើម្បីដោះស្រាយការប្រឈមមុខដាក់គ្នានេះ យើងតែងតែបានអំពាវនាវទៅជនបរទេស ដើម្បីសុំជំនួយដោះស្រាយការខ្វែងគំនិតគ្នារបស់យើង ។ នៅក្នុងការវិភាគចុងក្រោយ រាល់ដំណោះស្រាយ ប្រសិនបើយើងចង់ឱ្យវាមានប្រសិទ្ធភាព និង ចិរភាព នោះវាត្រូវតែជាដំណោះស្រាយរបស់កម្ពុជា ។ ប្រជាជនកម្ពុជាមានការចាប់អារម្មណ៍ចំពោះកម្ពុជា ជាងនរណាទាំងអស់ ។

សន្តិភាពដែលទទួលបានដោយកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងឥតឈប់ឈររបស់យើងទាំងអស់គ្នា តាមរយៈការសម្របសម្រួលគ្នាទៅវិញទៅមក បានរួមចំណែកយ៉ាងច្រើនដល់សង្គម និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា ។ ក្នុងអំឡុងទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ យើងបានបោះជំហានទៅមុខយ៉ាងច្រើនក្នុងការជម្រុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។ ជាក់ស្តែង ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដោយយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងរយៈពេល ១២ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ បានធ្វើឱ្យអត្រាកំណើនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំស្ថិតនៅជុំវិញ ៥,៦% ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៩ ដល់ ២០០២ កំណើនជាមធ្យមឈានដល់ ៧% ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។ ដោយឡែក តាមការអង្កេតចុងក្រោយ ក្នុងរយពេលមួយទសវត្សរ៍កន្លងទៅ កម្រិតនៃភាពក្រីក្របានធ្លាក់ចុះយ៉ាងឆាប់រហ័ស ក្នុងរង្វង់ប្រមាណពី ១០ ទៅ ១៥% ពីប្រមាណ ៤៧% នៅឆ្នាំ ១៩៩៤ មកនៅត្រឹមតែ ៣៥% នៅឆ្នាំ ២០០៤ បានន័យថា អត្រានៃភាពក្រីក្របានធ្លាក់ចុះ ប្រមាណជាជាង ១% ក្នុងមួយឆ្នាំ ស្របតាមការរំពឹងចង់បានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់នៅតែអាចរក្សាបានក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ ដោយសារការកើនឡើងនូវភ្ញៀវទេសចរ ការបន្តពង្រីកការនាំចេញវិស័យកាត់ដេរ និងការរីកចម្រើនផ្នែកសំណង់ ។

ចំណូលថវិកាជាតិបានកើនឡើង និងការវិភាជន៍ថវិកាសម្រាប់ការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និងរូបវ័ន្ត ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និង ការអភិវឌ្ឍសង្គម និងធនធានមនុស្ស បានបង្កើតលក្ខខណ្ឌអំណោយផលសម្រាប់កំណើនដែលត្រូវបានបែងចែកយ៉ាងទូលំទូលាយ ។ យើងបានកែលំអចំណុចសំខាន់ៗជាច្រើន ដែលអាចវាស់ស្ទង់បានដោយសូចនាករសង្គមផ្សេងៗ មានដូចជា : ការកើនឡើងនូវការចុះឈ្មោះចូលរៀន និងការលើកកំពស់ផ្នែកបឋមសិក្សា ដែលបានជួយកាត់បន្ថយនូវគម្លាតយេនឌ័រខាងអក្ខរកម្មក្នុងចំណោមក្រុមយុវវ័យ ការកាត់បន្ថយអត្រាមរណៈក្នុងចំណោមទារក និងកុមារអាយុក្រោម៥ ឆ្នាំ ការកាត់បន្ថយជំងឺឆ្លងបានយ៉ាងច្រើន ជាពិសេសជម្ងឺអេដស៍ ការកែលំអសេវាកម្មទឹកស្អាតនៅទីក្រុង និងអនាម័យជនបទ ព្រមទាំងសមិទ្ធិផលដទៃផ្សេងទៀតជាច្រើន ។

យើងទទួលបាននូវវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងការឈានទៅសម្រេចតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ យើងពុំទាន់មានការពេញចិត្តនៅឡើយទេ ។ អ្វីដែលតាមដាស់ស្មារតីយើងរហូតមកនោះ គឺប្រការថា ជិត ១/៣ នៃប្រជាជនយើង កំពុងរស់នៅក្រោមបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ ។ ដូច្នេះ យើងត្រូវតែខិតខំប្រឹងប្រែងបន្តទៀត ដើម្បីធ្វើឱ្យអ្នកក្រអាចមានកម្មសិទ្ធិប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ។ យើងត្រូវតែដោះស្រាយវិសមភាពដែលមាននិន្នាការកើនឡើង ។ យើងត្រូវតែបង្កើតការងារបន្ថែម សម្រាប់ប្រជាជនជំនាន់ថ្មី

ដោយប្រើយុទ្ធសាស្ត្រដែលផ្តល់ផលច្រើន ហើយប្រើពេលវេលាតិច ដូចជា ការជម្រុញផលិតភាពកសិកម្ម និង ការពង្រឹងសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ។ យើងត្រូវតែធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវអភិបាលកិច្ច និងការសម្រួលពាណិ-ជ្ជកម្ម ដើម្បីលើកកម្ពស់វិស័យឯកជន ។ អភិបាលកិច្ចល្អ ក៏ជាទីពឹងយ៉ាងសំខាន់ផងដែរ សម្រាប់ភាពរឹងមាំនៃសង្គមស៊ីវិល ។

ការវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពពីមុនមក និងការទទួលស្គាល់នូវតម្រូវការបន្ទាន់ឱ្យមានកិច្ចខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍន៍ ដែលមានគោលដៅ និងមុខសញ្ញាច្បាស់លាស់ បានជម្រុញឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលដាក់ចេញនូវគោលដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ដែលជាស្នូលក្នុងគ្រប់គោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋា-ភិបាល ជាពិសេស ***«យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ»*** ដែលបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់នូវគោលដៅនៃការជម្រុញ ***កំណើន*** សេដ្ឋកិច្ច ការបង្កើត ***ការងារ*** ជូនពលករកម្ពុជាឱ្យបានពេញលេញ ការលើកស្ទួយ ***សមធម៌*** និងយុត្តិធម៌សង្គម ព្រមទាំងការពង្រឹង ***ប្រសិទ្ធភាព*** ក្នុងវិស័យសាធារណៈ តាមរយៈការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ផ្សេងៗ ដែលមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ដើម្បីអភិវឌ្ឍលម្អិតបន្ថែមលើចតុវិស័យដែលមានចែងក្នុង ***យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ*** នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំជាឯកសារផែនការមួយហៅថា ***ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ*** សម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៦-២០១០ ដែលបានសំយោគបញ្ចូលគ្នានូវ *គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ យុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ (២០០៣-២០០៥) និងផែនការសកម្មភាពអភិបាលកិច្ច* ដែលមានរួមបញ្ចូលទាំងកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈថ្នាក់ជាតិផងដែរ ។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដែលបានបង្កើតឡើងនេះ បានឆ្លងកាត់ដំណើរការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងល្អិតល្អន់ ទូលំទូលាយ និងប្រកបដោយភាពជាក់លាក់រវាងគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដែលជាប្រការធ្វើឱ្យឯកសារនេះ មានតួនាទីជាតំណាងនៃទស្សនៈរួមពិតៗ លើអាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រដែលត្រូវបន្តអនុវត្ត ។

ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលនយោបាយនានា ដែលមានចែងក្នុង *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ* នឹងត្រូវបានសម្រេចតាមរយៈកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ។ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈដែលបានដាក់ចេញដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៦ គឺជាកម្មវិធីរំកិល ៣ ឆ្នាំ ដើម្បីសម្រេចបានតាមសំណើ និង តម្រូវការវិនិយោគជាអាទិភាព ដែលឈរលើមូលដ្ឋានចីរភាព ។ កម្មវិធី និងគម្រោង ដែលមានចែងនៅក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈនេះ នឹងត្រូវផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានពីថវិកាជាតិ និងពីជំនួយរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។ ចាប់ពីពេលនេះតទៅ ថវិកាជាតិនឹងត្រូវតម្រឹមដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្ត *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ* តាមរយៈការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ។ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ រួមមាន កម្មវិធីអាទិភាពរបស់រាជ-រដ្ឋាភិបាលដែលកំពុងអនុវត្ត ផែនការអនុវត្តនៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗទៀត ព្រមទាំងព័ត៌មានមូលដ្ឋានសម្រាប់ការបែងចែកធនធានថវិកាជាតិ ក៏ដូចជាការកៀងគរធនធានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ផងដែរ ។

ខ្ញុំរំពឹងថា អស់លោកអ្នកទាំងអស់គ្នាបានទទួលរួចហើយ នូវឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈសម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៦-២០០៨ ។ ដូច្នេះ ខ្ញុំសូមជម្រុញយ៉ាងខ្លាំង និងសង្ឃឹមថា ក្រសួង-

ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ នឹងអនុវត្តយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនតាមអាទិភាពដែលបានកំណត់រួចមកហើយនេះ ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី !

ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលដ៏សំខាន់ ឈានឆ្ពោះទៅរកវឌ្ឍនភាពលឿនឆាប់រហ័សនាពេលអនាគត ។ រយៈពេល ១០ ឆ្នាំខាងមុខ គឺជាទសវត្សរ៍នៃកាលានុវត្តភាព ដើម្បីសម្រេចបាននូវមហិច្ឆតានៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា និងដើម្បីជម្រុញសកម្មភាពលើកស្ទួយប្រជាជនក្រីក្រ និង អ្នកងាយរងគ្រោះ ។ យើងមានកិច្ចការដែលពោរពេញដោយឧបសគ្គ និងបញ្ហាដ៏លំបាកលំបិននៅខាងមុខ ប៉ុន្តែ យើងជឿជាក់ថា យើងនឹងជំនះបាននូវរាល់បញ្ហាទាំងនេះ ហើយនឹងធានាបាននូវកំណើនដ៏រឹងមាំ ក្នុងរយៈពេលវែង ក៏ដូចជាធានាបាននូវសមធម៌នៅក្នុងការបែងចែកផលផ្លែផ្កានៃកំណើននេះដែរ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្តេជ្ញាអនុវត្តគោលការណ៍គ្រឹះទាំងឡាយ ដើម្បីនាំប្រទេសជាតិឆ្ពោះទៅមុខ រួមមានដូចជា : ការអនុវត្តយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួននូវលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅក្នុងអភិបាលកិច្ចល្អ ជាមួយនឹងការបើកចំហ និងការធានានូវសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ ព្រមទាំងការធានានូវស្ថិរភាពនយោបាយ នីតិរដ្ឋ សមធម៌ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម។ កំណែទម្រង់រដ្ឋនៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ នឹងត្រូវបានអនុវត្ត ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលអាចធានាបានយ៉ាងពេញលេញនូវភាពឆ្លើយតបយ៉ាងឆាប់រហ័ស ការទទួលខុសត្រូវ ប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព ភាពអាចជឿទុកចិត្ត និងភាពអាចប៉ាន់ប្រមាណបាន នៅក្នុងការអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួន ដើម្បីការបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាជន ។ រាជរដ្ឋាភិបាលប្តូរប្តេជ្ញាធានានូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ពង្រីក និងថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសំខាន់ៗ បង្កើតបរិយាកាសអនុគ្រោះដល់ការរីកដុះដាលនៃវិស័យឯកជន និង ផ្តល់នូវសេវាសង្គមសំខាន់ៗសម្រាប់បង្កើត និងកែលំអមូលធនមនុស្ស ។

ទិដ្ឋភាពជាក់លាក់ដទៃទៀតដែលគ្រប់គ្រងរាល់សកម្មភាពរបស់យើង ហើយដែលយើងនឹងបន្តអនុវត្តក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ២០០៦-២០១០ មានដូចតទៅ៖

- ដាក់បញ្ចូលការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និង ទិដ្ឋភាពយេនឌ័រ ទៅក្នុងគ្រប់សកម្មភាព
- បន្តជម្រុញកំណែទម្រង់ក្នុងគ្រប់វិស័យ ទោះបីជាជួបការលំបាកក្នុងរយៈពេលខ្លី យ៉ាងណាក៏ដោយ
- ជម្រុញ និងសម្របសម្រួលកំណើនម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឱ្យមានសមធម៌រឹងមាំ និងរីករាលដាលគ្រប់វិស័យ
- បង្កើន «ការវិនិយោគពិត» ដើម្បីកំណើននៃវិស័យដែលមានផលិតភាព និង ដើម្បីការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស
- ផ្តោតគោលដៅឱ្យចំលើតំបន់ និងក្រុមមនុស្សដែលមានតម្រូវការខ្លាំង ប៉ុន្តែពុំបានទទួលការផ្គត់ផ្គង់សមស្រប

- ផ្តោតលើសកម្មភាពដែលមានការសាកល្បងល្អប្រសើរ តែត្រូវការចំណាយទាប ហើយផ្តល់លទ្ធផលឆាប់រហ័ស និង ផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ សម្រាប់ប្រជាជននៅតាមមូលដ្ឋានទីជនបទ ដើម្បីសម្រេចបាននូវឥទ្ធិពលវិជ្ជមានយ៉ាងជ្រាលជ្រៅទៅលើស្ថានភាពរបស់អ្នកក្រីក្រ
- ប្រើប្រាស់ឱ្យបានប្រសើរបំផុតនូវកត្តាផលិតភាពទាំងឡាយ
- ពឹងផ្អែកលើពលកម្មមនុស្សជាសំខាន់នៅក្នុងការសាងសង់ និងក្នុងការងារផ្សេងទៀត ដើម្បីបង្កើនចំណូលគ្រួសារ ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់ជនបទ
- ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការកសាងសមត្ថភាពមនុស្សនៅក្នុងគ្រប់វិស័យ ។

ភាពប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះគ្រោះថ្នាក់ ឬចំណុចខ្សោយនានា និងការបន្តលើកកម្ពស់ការគាំពារ និងជម្រុញសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ពិតជាមានសារសំខាន់ខ្លាំងណាស់សម្រាប់វឌ្ឍនភាព នាពេលអនាគត ដើម្បីឈានទៅរកការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ។ ជាការពិត យើងនឹងធ្វើឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងពង្រឹងថែមទៀត នូវភាពជាដៃគូជាមួយសង្គមស៊ីវិល វិស័យឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ពីខាងក្រៅ ។ យុទ្ធសាស្ត្ររបស់យើង គឺបន្តពង្រីក និងធ្វើឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ នូវសមាហរណកម្មកម្ពុជាទៅក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក ហើយខិតខំទាក់ទាញការវិនិយោគ ដើម្បីសម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាពសេដ្ឋកិច្ចមួយដែលគាំពារដល់អ្នកក្រីក្រ ។ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជម្រុញអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលជាទិដ្ឋភាព និងសមាសធាតុសំខាន់ៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ។

នៅក្នុងវិស័យអភិបាលកិច្ចល្អ អាទិភាពសំខាន់ គឺត្រូវជម្រុញអនុវត្ត និងបង្កើនល្បឿននៃការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយលើសមរភូមិច្រើនផ្សេងៗគ្នា រួមមាន ការធ្វើកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធច្បាប់ និងតុលាការ ការបង្កើនល្បឿនអនុវត្តកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ការជម្រុញអនុវត្តកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងការពង្រឹងបន្ថែមវិធានការវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ។

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងក្រោមការពិភាក្សាជំទូលំទូលាយនោះ កំពុងតែស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃការពិនិត្យពិចារណាយ៉ាងល្អិតល្អន់ ក្នុងចំណោមក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល មុនពេលរាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និង អនុម័ត ហើយបញ្ជូនទៅស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ ។ ដូចដែលអស់លោកអ្នកទាំងអស់គ្នាបានដឹងហើយថា យើងបានឈានទៅរកវិធានការបំបាត់អំពើពុករលួយក្នុងប្រព័ន្ធតុលាការ ដោយចាប់ផ្តើមធ្វើការស៊ើបអង្កេតលើចៅក្រម និង ព្រះរាជអាជ្ញាមួយចំនួន ។ ម៉្យាងវិញទៀត វិធានការវិន័យក៏ត្រូវបានដាក់ផងដែរ ចំពោះចៅក្រម និងក្រឡាបញ្ជីមួយចំនួន ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងករណីខុសច្បាប់ ។ ប្រព័ន្ធផ្លាស់ប្តូរចៅក្រមពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត បាន និងកំពុងដំណើរការ នៅទូទាំងប្រទេស ។

កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការធ្វើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ជាច្រើន ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅឆ្នាំ ២០០៥ ។ ច្បាប់សរុបចំនួន ៤៥ ត្រូវបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភា ក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះទៀត នៅមានច្បាប់ផ្សេងៗទៀតជាច្រើន ដែលត្រូវបានដាក់ជូនរដ្ឋសភា ដើម្បីពិនិត្យ និង អនុម័ត ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ២០០៥ កន្លងទៅនេះ ។

ជាផ្នែកមួយនៃការជម្រុញអភិបាលកិច្ចល្អ   រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងប្ដូរបេ្ដជ្ញាធានាឱ្យប្រាកដថា មន្ត្រីរាជការមានសិទ្ធិទទួលការលើកទឹកចិត្តពេញលេញ ក្នុងការបំពេញការងាររបស់ពួកគេ ។ កម្ពុជាត្រូវការមន្ត្រីរាជការដែលធ្វើការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងមានវត្តមានពេញម៉ោងនៅតាមសាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ និងការិយាល័យនានាដែលជាទីកន្លែងសម្រាប់ផ្ដល់សេវាសាធារណៈដល់ប្រជាជនគ្រប់ស្រទាប់ជាន់ថ្នាក់ ។ យើងត្រូវការមន្ត្រីរាជការដែលព្យាយាមបម្រើផលប្រយោជន៍ប្រជាពលរដ្ឋទាន់ពេលវេលា ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព *(Effectiveness)* និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ *(Efficiency)* ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលយល់ច្បាស់អំពីភាពចាំបាច់ក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់មន្ត្រីរាជការ និង ក្នុងការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងដោយផ្អែកលើគុណសម្បត្តិ សម្រាប់រដ្ឋបាលសាធារណៈទាំងមូល ។ រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ កំពុងតែត្រួសត្រាយរួមគ្នានូវវិធានការថ្មីមួយ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះ ។

គំនិតផ្ដួចផ្ដើមផ្ដល់បៀវត្សរ៍តាមគុណសម្បត្តិ ដែលកំពុងតែអនុវត្តនៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាកម្មវិធីមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលសំដៅផ្ដល់ការលើកទឹកចិត្តចំពោះមន្ត្រីរាជការដោយផ្ដល់ប្រាក់បៀវត្សរ៍ខ្ពស់ ប៉ុន្តែក៏តម្រូវឱ្យមានប្រព័ន្ធការងារមួយដែលមានការគ្រប់គ្រងហ្មត់ចត់ និងការអនុវត្តដែលផ្អែកលើគុណសម្បត្តិផងដែរ ។ មន្ត្រីរាជការ ត្រូវបានជ្រើសរើសឱ្យចូលរួមកម្មវិធីនេះ ដោយផ្អែកទៅលើគុណសម្បត្តិក្នុងការងារ ក្នុងលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ។ មន្ត្រីដែលត្រូវបានជ្រើសរើស ហើយអនុវត្តបានល្អស្របទៅនឹងលក្ខខណ្ឌការងារដែលបានកំណត់ នឹងបន្តការងារក្នុងកម្មវិធីនេះ ។ ដោយឡែក មន្ត្រីដែលអនុវត្តការងារមិនបានល្អ នឹងត្រូវដកចេញពីកម្មវិធី ។ យើងត្រូវដកពិសោធន៍ពីការអនុវត្តន៍សាកល្បងនេះ ហើយពិនិត្យលទ្ធភាពពង្រីកគំនិតផ្ដួចផ្ដើមនេះ ឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយថែមទៀត ក្នុងចំណោមក្រសួង- ស្ថាប័នផ្សេងៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

សម្ដេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្ដម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី !

ផលិតភាព និងការធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនូវវិស័យកសិកម្ម គឺជាគន្លឹះដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដែលផ្ដោតទៅលើតំបន់ជនបទ ។ ការយកចិត្តទុកដាក់ នឹងត្រូវបានផ្ដោតលើការរៀបចំជាបន្ទាន់នូវយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយសម្រាប់វិស័យវិស័យកសិកម្មទាំងមូល រួមមាន ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងប្រភពធនធានទឹក រួមជាមួយនឹងការប្រមូលផ្ដុំទៅលើប្រពលវប្បកម្មការដាំដុះ ដើម្បីបង្កើនទិន្នផល និង ចំណូលនៅជនបទ ការធ្វើពិពិធកម្មនៃការដាំដុះ ការកែលំអការគ្រប់គ្រងផ្នែកជលផល ការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយចីរភាពនូវធនធានព្រៃឈើតាមរយៈកំណែទម្រង់ដីធំទូលាយ ការអភិរក្សបរិស្ថាន និងការអនុវត្តកំណែទម្រង់ដីធ្លី ជាពិសេសការធានាសុវត្ថិ-ភាពក្នុងការកាន់កាប់ដីធ្លីចំពោះអ្នកក្រីក្រ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន និង ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពធនធានមនុស្ស ។ ការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អ គឺជាគន្លឹះស្លាប់រស់សម្រាប់ជម្រុញកសិ- ធុរកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ច្បាស់ណាស់ថា ប្រការដ៏សំខាន់បំផុតនៅក្នុងកិច្ចការទាំងអស់នេះ គឺការបង្វែរយុទ្ធសាស្ត្រផ្ដល់ជំនួយឆ្ពោះទៅកាន់អ្នកក្រីក្រ តាមរយៈគំនិតផ្ដួចផ្ដើមប្រកបដោយនវានុវត្តន៍នៅក្នុងកម្រិតមូលដ្ឋានតាមទីជនបទ ។

ក្នុងន័យនេះ ខ្ញុំសូមអរគុណចំពោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់យើងក្នុងការជួយជម្រុញការចុះបញ្ជីដីធ្លីជាប្រព័ន្ធយ៉ាងមមាញឹក ។ ប្រការនេះ អនុញ្ញាតឱ្យកសិកររបស់យើងមានជំនឿទុកចិត្តលើសុវត្ថិភាពនៃកម្មសិទ្ធិ និង ជួយលើកទឹកចិត្តឱ្យពួកគេបង្កបង្កើនផលលើដីធ្លីរបស់ខ្លួន ដែលធ្វើឱ្យជីវភាពរបស់ពួកគេកាន់តែប្រសើរឡើង ។ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ យើងអាចចុះបញ្ជីដីដល់ ២០.០០០ ក្បាលដី ក្នុង ១ ខែ ដោយអនុវត្តនីតិវិធីច្បាស់លាស់ មានការចូលរួមកុះករពីប្រជាពលរដ្ឋ ដែលក្នុងនេះ ការវិនិច្ឆ័យសម្រេចខាងផ្លូវច្បាប់លើក្បាលដីនីមួយៗ រាប់ទាំងរយៈ-ពេលបិទផ្សាយ និង ដោះស្រាយការតវ៉ាផ្សេងៗផង ត្រូវប្រើពេលពី ៤ ទៅ ៥ ខែជាមធ្យម ។ ដូចខ្ញុំបានលើកឡើងរួចមកហើយ រាជរដ្ឋាភិបាលចង់ធ្វើការងារនេះឱ្យបានលឿនជាងនេះទៀត ឧទាហរណ៍ យើងចង់ធ្វើឱ្យបាន ៥០.០០០ ក្បាលដី ក្នុង ១ ខែ ។ ក៏ប៉ុន្តែ សមត្ថភាពរូបវន្តរបស់យើងមានកំណត់ ហើយយើងស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្ដៅចំពោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្រៅទាំងឡាយណា ដែលមានបំណងចង់ផ្ដល់ជំនួយបន្ថែមទៀតដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅដែលមានមហិច្ឆតាជាងនេះ ។

ដូច្នេះ ជាទិសដៅក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាដីធ្លី គឺយើងត្រូវបន្តជម្រុញការចុះបញ្ជីដីធ្លីឱ្យបានសម្រេចតាមគោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍ បានន័យថា យើងត្រូវចុះបញ្ជីដីធ្លីឱ្យបាន ៣២% នៃចំនួនក្បាលដីទាំងអស់នៅឆ្នាំ ២០១០ និងឱ្យកើនដល់ ៦៥% នៅឆ្នាំ ២០១៥ ។ ខ្ញុំពិនិត្យឃើញថា ការចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធទូទាំងឃុំនីមួយៗ គឺជាវិធីមួយប្រសើរណាស់សម្រាប់សម្អាតសភាពការណ៍កាន់កាប់ដីធ្លីដោយប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនឯងផ្ទាល់ឱ្យជ្រះស្រឡះ ។ ជាការពិត ដីធ្លីដែលជាប្រភពនៃទំនាស់ភាគច្រើន គឺជាដីធ្លីដែលមិនបានកាន់កាប់គ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់ មិនបានធ្វើរបង មិនបានដាំដុះ និង គ្មានព្រំប្រទល់ច្បាស់លាស់ ជាដើម ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងតែជម្រុញយ៉ាងសកម្មផងដែរ នូវការងារចុះបញ្ជីដីរដ្ឋ ដែលនឹងជួយបង្កើនភាពមធ្យ័តក្នុងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋផង និង ជួយពង្រឹងថែមទៀតនូវសុវត្ថិភាពនៃការកាន់កាប់ដីធ្លីឯកជនដែលមានព្រំប្រទល់ជាប់នឹងដីរដ្ឋផង ។

ភាពគ្មានដី បានក្លាយទៅជាការចាប់អារម្មណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលយើង ។ យើងត្រូវតែធ្វើការទាំងអស់គ្នាដើម្បីបង្វែរនិន្នាការទាំងនេះ ។ បច្ចុប្បន្ន មានជនមួយចំនួនដែលទាញយកផលប្រយោជន៍ពី ស្ថានភាពនេះ ដើម្បីកាន់កាប់ដីរបស់រដ្ឋទុករង់ចាំនៅពេលដែលដីឡើងថ្លៃ ។ ដើម្បីទិសដៅនេះ យើងត្រូវតែត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដែលមានកន្លងមក សំដៅលុបបំបាត់នូវសម្បទានដែលគ្មានផលប្រយោជន៍ ហើយប្រែក្លាយដីទាំងនេះ ឱ្យទៅជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានផលប្រយោជន៍ ឬ បែងចែកដីនេះប្រកបដោយសណ្ដាប់ធ្នាប់ត្រឹមត្រូវ ជូនទៅដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រដែលគ្មានដី ។ ភ្ជាប់ជាមួយគ្នានេះដែរ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជម្រុញអនុវត្តយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ននូវកម្មវិធីផ្ដល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ក្នុងគោលបំណងពន្លឿនការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅជនបទ ។

ជាការពិត ភាគច្រើននៃអ្នកក្រីក្រច្រើនពឹងផ្អែកខ្លាំងលើ ***«ធនធានដែលជាសម្បត្តិរួម»*** ដូចជា ព្រៃឈើ និងមច្ឆជាតិជាដើម ។ ក៏ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលសហគមន៍បានទទួលសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនោះ ពួកគាត់ត្រូវការជំនួយលើការការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីធានាថា ការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងឡាយនោះ មានចីរភាព ហើយជួយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ពួកគេក្នុងរយៈពេលវែង ។ ដោយឡែក នៅក្នុងវិស័យព្រៃឈើ រាជ-រដ្ឋាភិបាលប្ដេជ្ញាបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយ និង វិធានការជាក់លាក់ទាំងឡាយសំដៅធានានិរន្តរភាព និង

ចិរភាពនៃធនធាននេះ រួមទាំងវិធានការត្រួតពិនិត្យ និង ទប់ស្កាត់ការកាប់ឈើ និង អាជីវកម្មឈើខុសច្បាប់ផង ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងចំណុចចុងក្រោយនេះ ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថា រាជរដ្ឋាភិបាលប្រកាន់ជំហរបើកចំហរចំពោះការបន្តកិច្ចសន្យាជូនដល់ក្រុមហ៊ុនឃ្លាំមើលឧក្រិដ្ឋកម្មព្រៃឈើ ក្នុងករណីដែលមានដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ណាមួយស្ម័គ្រចិត្តផ្តល់ជាជំនួយឥតសំណងសម្រាប់បន្តកិច្ចសន្យានេះ រហូតដល់មានការសម្រេចចិត្តច្បាស់លាស់អំពីយន្តការថ្មីសម្រាប់ជំនួស ។

ដើម្បីជម្រុញអភិវឌ្ឍជនបទឱ្យកាន់តែប្រសើរជាងនេះទៅទៀត យើងត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ ផ្លូវ ផ្សារ ការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត និង អនាម័យ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ការកសាងសាលារៀន និងមន្ទីរសុខាភិបាល...។ល។ ដែលក្នុងនោះ កិច្ចការមួយចំនួនធំត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈការផ្តល់ឥណទានខ្នាតតូចទៅដល់តំបន់ជនបទដាច់ស្រយាល និងដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលក្រីក្របំផុត ។ របាយការណ៍សកម្មភាពមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានបង្ហាញឱ្យឃើញពីនិន្នាការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងនូវទុនឥណទាន ចំនួនអ្នកខ្ចី តំបន់ប្រតិបត្តិការរបស់មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងប្រភេទមុខរបរខ្នាតតូច ។ របាយការណ៍ទាំងនោះ ក៏បានបង្ហាញផងដែរអំពីសមត្ថភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រក្នុងការប្រើប្រាស់ទុនឥណទាន ដើម្បីប្រកបមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត ធ្វើឱ្យមានចំណូលសំដៅលើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅរបស់ខ្លួន ដែលបានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈលទ្ធភាពសងបំណុលមកវិញក្នុងអត្រាយ៉ាងខ្ពស់ ពី ៩៥% ទៅ ៩៨% នៃចំនួនអ្នកខ្ចីសរុប ។ មើលឃើញផលប្រយោជន៍ដ៏ធំធេងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តខិតខំយ៉ាងអស់ពីសមត្ថភាពតទៅទៀត ដើម្បីពង្រីក និង ធ្វើសុក្រឹតកម្មសេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ពិសេសគឺខិតខំធ្វើឱ្យការប្រាក់មានការធ្លាក់ចុះកាន់តែច្រើនថែមទៀត ។

អាទិភាពដ៏សំខាន់មួយរបស់យើង គឺការធ្វើនីតិសម្បទាឡើងវិញ និងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្តគ្រប់ប្រភេទ រួមមាន: ថ្នល់ ស្ពាន ផ្លូវដែក ផ្លូវទឹក កំពង់ផែ និងអាកាសយានដ្ឋាន ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ប្រព័ន្ធទូរគមនាគមន៍ ការផលិត និង ចែកចាយអគ្គិសនី បណ្តាញផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត ។ល។ ក្នុងនោះ ការយកចិត្តទុកដាក់នឹងត្រូវបានផ្តោតជាពិសេស ទៅលើការទាក់ទាញការចូលរួមក្នុងកិច្ចការនេះ ពីសំណាក់វិស័យឯកជន ទាំងក្នុងស្រុក និង បរទេស ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងពេញទំហឹងដើម្បីជម្រះនូវឧបសគ្គនានាសម្រាប់ការវិនិយោគឯកជន តាមរយៈកំណែទម្រង់ដ៏មុតស្រួចសំដៅសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និង កែលំអបរិស្ថានវិនិយោគ ពិសេសការលើកស្ទួយអភិបាលកិច្ច ។ វិធានការជាក់ស្តែងសំខាន់ៗ រួមមាន ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវ «ប្រព័ន្ធឯកសាររដ្ឋបាលតែមួយ» និង ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងហានិភ័យ សម្រាប់សកម្មភាពនាំចេញ-នាំចូល ដែលនឹងជួយកាត់បន្ថយយ៉ាងច្រើននូវនីតិវិធី និង ឯកសារមិនចាំបាច់ ព្រមទាំងចំណាយចម្លងការក្នុងការធ្វើធុរកិច្ច ។ ការរៀបចំបង្កើត «តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស» នៅតាមតំបន់ និង មាត់ច្រកអន្តរជាតិសំខាន់ៗមួយចំនួន គឺជាដំណោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពមួយទៀត នៅក្នុងកិច្ចការនេះ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការលើកស្ទួយសហគ្រិនភាព និង សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ក៏កំពុងតែទទួលបាននូវការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ផងដែរ ពិសេសតាមរយៈការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង និង ការផ្តល់ភាពងាយស្រួលក្នុងការទទួលឥណទាន ទាំងសម្រាប់រយៈពេលវែង និង រយៈពេលមធ្យម ។

ដោយសារការខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងមោះមុតរបស់យើង កាលានុវត្តភាពក្នុងធ្វើពាណិជ្ជកម្មជាមួយប្រទេសជិតខាង និងប្រទេសដទៃទៀតនៅលើសកលលោក បានត្រូវពង្រីក និង ពង្រឹងជាបន្តបន្ទាប់ ។ ក៏ប៉ុន្តែ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់ថា ប្រជាជនកម្ពុជាពុំទាន់មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបង្កើតឱ្យមានសេចក្តីត្រូវការលើការនាំចេញទំនិញ និង សេវារបស់ខ្លួន ដោយប្រើប្រាស់នូវ «ឧត្តមភាពប្រៀបធៀប» ដែលប្រទេសយើងមាននៅឡើយទេ ។ ដូច្នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនៅមានបញ្ជីរបៀបវារៈដ៏វែងតទៅទៀត នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិនេះ ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី !

ប្រព័ន្ធអប់រំជាតិសម្រេចបាននូវការជឿនលឿនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដែលនេះជាផ្លែផ្កានៃកម្មវិធីសកម្មភាពជាអាទិភាពដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តតាំងពីឆ្នាំ ២០០០ មក ។ ចំណាយលើវិស័យអប់រំបានកើនឡើងលើសទ្វេដង (ស្មើនឹង ១១២%) ពោលគឺកើនពី ១៦៥.៨១៦ លានរៀលនៅឆ្នាំ ២០០០ ដល់ ៣៥០.៧៦៨ លានរៀល នៅឆ្នាំ ២០០៥ ។ លទ្ធផលនេះ ស្តែងឡើងតាមរយៈការកើនឡើងនៃអត្រាចុះឈ្មោះចូលរៀន ជាពិសេសគឺការកើនឡើងនៃសិស្សភេទស្រី និងកុមារដែលចេញមកពីគ្រួសារក្រីក្រ ព្រមទាំងការកាត់បន្ថយចំណាយផ្ទាល់របស់គ្រួសារក្រីក្រ ។ សាលារៀនជាច្រើន ត្រូវបានបង្កើតឡើង ជាមួយនឹងការអប់រំដែលមានគុណភាព និងការលើកទឹកចិត្តបន្ថែមដល់គ្រូបង្រៀន ។ គិតចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០០ មក ចំនួននៃការចុះឈ្មោះចូលរៀន បានកើនឡើងពី ២,២ លាន ទៅ ២,៧ លាននាក់ ។ ជាមួយគ្នានោះ ភាគរយនៃសិស្សរៀនត្រួតថ្នាក់បានធ្លាក់ចុះយ៉ាងច្រើន ពី ២៦% នៅឆ្នាំ ១៩៩៧ មកត្រឹម ១០% នៅឆ្នាំ ២០០៣ ។ ច្បាស់ណាស់ថា ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី ការបារម្ភអំពីគុណភាពអប់រំនៅគ្រប់កម្រិត នៅតែមាន ហើយវាគឺជាអាទិភាពដែលត្រូវបន្តដោះស្រាយបន្ថែមទៀត ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់វិស័យអប់រំ ២០០៦-២០១០ ដែលមានគោលដៅផ្តល់នូវការអប់រំជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងការអប់រំកម្រិតខ្ពស់ ដើម្បីកសាងធនធានមនុស្សចាំបាច់ ដែលមានការអប់រំជំនាញ ទេពកោសល្យ និងសមត្ថភាពសមស្រប សម្រាប់បម្រើដល់សេចក្តីត្រូវការនៃការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងវិស័យនានានៅទូទាំងប្រទេស ។

នៅក្នុងវិស័យសុខាភិបាល ក៏យើងសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពជាច្រើនដែរ ថ្វីត្បិតថា សន្ទស្សន៍សុខភាពមួយចំនួននៅតែមានកម្រិតខ្ពស់នៅឡើយក៏ដោយ ។ ចំណាយលើផ្នែកសុខភាពបានកើនឡើងពី ១០១.៨០៨ លានរៀល នៅឆ្នាំ ២០០០ ដល់ ២២៤.៥៦០ លានរៀល នៅឆ្នាំ ២០០៥ (គឺកើនឡើង ១២០%) ។ ពិតណាស់ថា អាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់កុមារនៅតែជាបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ ហើយឧប្បត្តិហេតុនៃជំងឺដែលអាចការពារបាន ក៏នៅមានកម្រិតខ្ពស់ ក៏ប៉ុន្តែយើងមានការរីកចម្រើនច្រើន ទាំងក្នុងការការពារជំងឺ (ឧទាហរណ៍ ការចាក់វ៉ាក់សាំង និង ការការពារជំងឺឆ្លងចំពោះស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ) និងក្នុងការព្យាបាលជំងឺ ។ អត្រាមរណៈរបស់មាតាខ្ពស់ បន្តនៅជាកង្វល់ដ៏ធំមួយរបស់យើង ។ ករណីជោគជ័យដ៏គួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលមួយនោះ គឺការធ្លាក់ចុះយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃការឆ្លងរាលដាលជំងឺអេដស៍ (អត្រានេះបានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ១,៩% ក្នុងចំណោមមនុស្សពេញវ័យអាយុ ១៥-៤៩ នៅឆ្នាំ ២០០៣ ធៀបនឹង ៣%

នៅឆ្នាំ ១៩៩៧) ។ ការរីករាលដាលនៃជម្ងឺរបេង ក៏បានបង្ហាញនូវនិន្នាការធ្លាក់ចុះដែរ ។ ទាំងអស់នេះ គឺជាលទ្ធផលនៃការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងល្អប្រសើរជាមួយនឹងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ។

ជារួម យើងនឹងបន្តផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងតទៅទៀត លើការផ្តល់សេវាសុខភាពយ៉ាងទូលំទូលាយ តាមរយៈការសាងសង់ និង ការស្តារឡើងវិញបន្ថែមទៀតនូវមធ្យោបាយសុខាភិបាល ដូចជា មន្ទីរពេទ្យ មណ្ឌលសុខភាពនៅតាមតំបន់ដាច់ស្រយាល ការបន្តពង្រឹង និងពង្រីកវិធីសាស្ត្រប្រកបដោយចីរភាព ដើម្បីជួយប្រជាជនក្រីក្រឱ្យអាចទទួលបាននូវប្រព័ន្ធផ្តល់សេវាសុខភាពសាធារណៈ និង ការលើកទឹកចិត្តដល់ការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជនក្នុងវិស័យសេវាសុខាភិបាល ទាំងនៅទីក្រុង និងនៅជនបទ ។ អាទិភាពនឹងត្រូវបានបន្តផ្តល់ទៅលើកម្មវិធីប្រឆាំងការរីករាលដាលនៃមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ ជាពិសេសការឆ្លងនៅក្នុងគ្រួសារ ។ ដូចគ្នានេះដែរ ការទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃជម្ងឺឆ្លងថ្មីៗ ដូចជា ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយបក្សី ជាដើម នឹងបន្តនៅជាអាទិភាពខ្ពស់បំផុតមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការវិស័យសុខាភិបាលជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានា បានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពសមធម៌ ដោយផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងការកាត់បន្ថយចំណាយសម្រាប់ថែទាំសុខភាពរបស់ជនក្រីក្រ និង ការកើនឡើងយ៉ាងឆាប់នូវការទទួលបានសេវាសុខាភិបាលសាធារណៈសម្រាប់ពួកគេ ។ ស្របគ្នានេះដែរ កិច្ចសន្យាផ្នែកលើលទ្ធផលជាច្រើន ដែលបានរាជរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើជាមួយអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវា បានបង្កើនការលើកទឹកចិត្ត និង ប្រាក់បៀវត្សជូនបុគ្គលិកសុខាភិបាល ។

វាយតម្លៃជារួម រាជរដ្ឋាភិបាលរំពឹងទុកថា កម្ពុជាប្រហែលជាអាចសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្ស-វត្សរ៍របស់ខ្លួនបាន ។ ក៏ប៉ុន្តែ យើងក៏ទទួលស្គាល់ដែរថា ការងាររបស់យើងនៅវែងឆ្ងាយណាស់ ហើយយើងនៅមានបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនទៀតដែលត្រូវជំនះឱ្យខាងតែបាន ។ ក្នុងនេះ ការផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពសាធារណៈចំពោះប្រជាជន ជាពិសេសប្រជាជនក្រីក្រដែលរស់នៅទីជនបទ និងតំបន់ដាច់ស្រយាល ព្រមទាំងការទប់ស្កាត់ការរាលដាលជម្ងឺឆ្លងផ្សេងៗ គឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃយុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងរបស់យើង ក្នុងគោលដៅកសាងសង្គមកម្ពុជាមួយមានកោសិកាតភ្ជាប់គ្នា មានប្រជាជនដែលប្រកបដោយចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះ និងវប្បធម៌រឹងមាំ រួចផុតពីភាពក្រីក្រ និងភាពអវិជ្ជា ព្រមទាំងចាកផុតពីជម្ងឺដម្កាត់នានា ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី !

ដូចខ្ញុំបានលើកឡើងពីខាងដើម នៅក្នុងវិស័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ យើងសម្រេចបានលទ្ធផលគួរជាទីលើកទឹកចិត្ត ។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចបានបង្កើនល្បឿននៅឆ្នាំ ២០០៤ រហូតដល់ ៧,៧% និង នៅឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថានឹងសម្រេចបាន ៧% ដែលជាលទ្ធផលនៃកំណើនដ៏ខ្លាំងក្នុងវិស័យកសិកម្ម ការរីកចម្រើនក្នុងការនាំចេញ ទេសចរណ៍ និងសកម្មភាពសាងសង់ ។ សមិទ្ធផលសារពើពន្ធនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ មានលក្ខណៈល្អប្រសើរដោយសារមានភាពប្រសើរឡើងនៃការប្រមូលចំណូល និង ការរឹតបណ្តឹង

ចំណាយ ។ ចំណូលក្នុងស្រុកបានកើនដល់ ១១,៧% នៃ ផសស ក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ បើធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០៤ ដែលមានត្រឹមតែ ១១,៣% ប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណូលពន្ធបានកើនឡើងពី ៨,៤% នៃ ផសស នៅឆ្នាំ ២០០៤ ដល់ ៨,៧% នៃ ផសស សម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៥ ។

យើងទាំងអស់គ្នាទទួលស្គាល់ថា កំណើនដែលកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ និង ភាពរឹងមាំនៃម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ព្រមជាមួយនឹងការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវវិន័យសារពើពន្ធ និងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយភាពរស់រវើក គឺជាគន្លឹះស្លាប់រស់ សម្រាប់ធានាវឌ្ឍនភាព ។ នៅក្នុងវិស័យនេះ គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺ:

- ធានាឱ្យបាននូវកំណើនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរយៈពេលវែងជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំពី ៦ ទៅ ៧%
- រក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពក្នុងវិស័យក្រៅប្រទេស និង អត្រាប្តូរប្រាក់
- រក្សាកម្រិតអតិផរណាឱ្យនៅក្រោម ៥%
- ជម្រុញលើកទឹកចិត្តវិយោគឯកជន នៅក្នុងវិស័យអាទិភាព ពិសេសនៅតាមតំបន់ជនបទ
- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងថែមទៀតនូវ *សមិទ្ធកម្មថវិកា (Budget performance)* តាមរយៈការបង្កើនចំណូលចរន្ត និងវិចារណកម្មចំណាយដែលផ្តោតលើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
- ធានាឱ្យបាននូវតម្លាភាព និង គណនេយ្យភាព ក្នុងគ្រប់ចម្លងការទាំងអស់របស់រដ្ឋាភិបាល *(Government transaction)* ពិសេសក្នុងការលក់ ឬ ជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។

រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងខិតខំយកចិត្តទុកដាក់លើការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងកំណែទម្រង់សារពើពន្ធ ដែលបានស្តែងឡើងជាលទ្ធផលសេដ្ឋកិច្ចដ៏រឹងមាំនៅក្នុងពេលថ្មីនេះ ទោះជាមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមាននៃកត្តាខាងក្រៅមួយចំនួនដូចជា ការឡើងថ្លៃប្រេង កង្វល់អំពីការរាលដាលនៃជម្ងឺគ្រុនផ្តាសាយបក្សី និងផលអាក្រក់នៃអាកាសធាតុក៏ដោយ ។ នយោបាយសារពើពន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងទិសដៅធានានូវកម្រិតចំណាយ ដែលមានសង្គតិភាពទៅនឹងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ។ កម្មវិធីចំណាយត្រូវបានកែលំអរចនាសម្ព័ន្ធជាថ្មីនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកំណែទម្រង់ជាប្រព័ន្ធដែលសំដៅកៀរការសន្សំក្នុងស្រុក លើកកម្ពស់ការវិនិយោគដែលមានផលិតភាព និង វិភាជន៍ធនធានឱ្យបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

លទ្ធភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជាអាចនឹងកាន់តែល្អឡើងថែមទៀត ក្នុងខណៈដែល ***របកគំហើញប្រេងកាត និងឧស្ម័ន*** នៅក្នុងឈូងសមុទ្រថៃនាពេលអនាគត ក្លាយជាកម្លាំងរុញច្រានដ៏ខ្លាំងក្លាមួយទៀតសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចាប់ផ្តើមធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាបន្តបន្ទាប់ហើយ អំពីការប្រើប្រាស់ និងទាញយកចំណូលឱ្យបានសមស្របពីធនធានដ៏កម្រនេះ ហើយយើងនឹងដាក់ចេញនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដ៏ចាំបាច់ទាំងឡាយសម្រាប់គោលដៅនេះ ។

និយាយជារួម កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដែលខ្ញុំបានប្រកាសចាប់ផ្តើមដំណើរការជាផ្លូវការនៅក្នុងបរិការណ៍នៃកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ កាលពីខែ ធ្នូ ឆ្នាំកន្លងទៅ បាន និង កំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅ

យ៉ាងល្អប្រសើរឆ្ពោះទៅរកការធានាឱ្យបាននូវថវិកាជាតិមួយដែលអាចទុកចិត្តបាន ។ ក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ នឹងសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីរៀបចំធ្វើការបូកសរុប និង ដកស្រង់បទពិសោធន៍អំពីការអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនេះ ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លងមក ព្រមទាំងដាក់ចេញនូវវិធានការកែលំអ និង បង្កើនល្បឿនអនុវត្តសម្រាប់ឆ្នាំខាងមុខទៀត ។

ដូចឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **គាត ឈន់** បានលើកឡើងពីខាងដើមអម្បាញ់មិញនេះ ការណ៍ដែលមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិបានសម្រេចលើកលែងបំណុលឱ្យកម្ពុជា ក្នុងទំហំទឹកប្រាក់រហូតដល់ទៅ ៨២ លានដុល្លារអាមេរិក ក្នុងពេលថ្មីៗកន្លងទៅនេះ គឺពិតជាមិនមែនជាការចៃដន្យនោះទេ ។ ការវិនិច្ឆ័យដោយយុត្តិធម៌ និង កាយវិការដ៏សប្បុរសនេះ កំពុងតែជម្រុញលើកទឹកចិត្តរាជរដ្ឋាភិបាល និង ប្រជាជនកម្ពុជាយ៉ាងខ្លាំងក្លា ឱ្យយើងខិតខំបន្តជម្រុញកាន់តែសកម្មឡើងថែមទៀត នូវរាល់កិច្ចការកែទម្រង់ដ៏សំខាន់ទាំងឡាយនៅក្នុងគ្រប់វិស័យដែលមានអត្ថន័យស្លាប់រស់សម្រាប់កម្ពុជា ។ ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាល និង ប្រជាជនកម្ពុជា ខ្ញុំសូមសំដែងនូវកតញ្ញូតាធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុត ជូនចំពោះមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ និង អ្នកផ្តល់ជំនួយដទៃទៀតដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ក្នុងកម្មវិធីលុបបំណុលសម្រាប់កម្ពុជានេះ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលសូមធានាថា នឹងប្រើប្រាស់ធនធានបន្ថែមនេះ ប្រកបដោយតម្លាភាព គណនេយ្យភាព និង ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ សម្រាប់គោលដៅនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី !

ចាប់តាំងពីកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នៅខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤ មក យើងសង្កេតឃើញមានការអភិវឌ្ឍគួរឱ្យកត់សម្គាល់ទាំងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងនៅលើឆាកអន្តរជាតិ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រសិទ្ធភាពនៃជំនួយ ។ ជាអន្តរជាតិ ស្តង់ដារថ្មីត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ពោលគឺទាំងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និង ទាំងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ រួមមានសកម្មភាពដែលអាចត្រួតពិនិត្យបាន ហើយផ្តល់ផលក្នុងរយៈពេលវែង សំដៅកែទម្រង់វិធីផ្តល់ និង គ្រប់គ្រងជំនួយ ។

នៅផ្ទៃក្នុងប្រទេសវិញ រាជរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ហើយសម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាពជាច្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ នៅក្នុងវិស័យមួយចំនួន រួមមាន ÷

ទីមួយ- ការបង្កើតឱ្យមានយន្តការថ្មីសម្រាប់បម្រើឱ្យការសម្របសម្រួលរវាងរដ្ឋាភិបាល និងម្ចាស់ជំនួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលត្រួតពិនិត្យបាននូវវឌ្ឍនភាពប្រចាំត្រីមាស លើការអនុវត្តសកម្មភាពទាំងឡាយដែលគាំទ្រដោយជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ ព្រមទាំងលើការឈានទៅសម្រេចគោលដៅទាំងឡាយនៃសូចនាករត្រួតពិនិត្យរួមគ្នា ។ យន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងគណៈកម្មការសម្របសម្រួលរវាងរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកផ្តល់ជំនួយ *(GDCC)* ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងកាលពីឆ្នាំ ២០០៥ គឺជាការផ្លាស់ប្តូរមួយដ៏សំខាន់ក្នុងការរៀបចំស្ថាប័នសម្រាប់ការធ្វើផែនការ ការគ្រប់គ្រង និងការត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ សំដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ ។ ជំនួបប្រចាំត្រីមាសរបស់គណៈកម្មការសម្របសម្រួលរវាងរដ្ឋាភិបាល និង អ្នក-

ផ្តល់ជំនួយ *(GDCC)* នៅឆ្នាំ ២០០៥ បានផ្តល់ជាកាលានុវត្តភាពឱ្យភាគីទាំងពីរពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំនូវវឌ្ឍនភាពការងារ ក៏ដូចជាឧបសគ្គទាំងឡាយដែលបានជួបប្រទះ ហើយចាត់វិធានការចាំបាច់ទាំងឡាយដើម្បីដោះស្រាយ ។

ទីពីរ- ក្នុងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពស្តីពីសុខដុមនីយកម្ម និង ការតម្រឹមជាមួយគ្នា *(Harmonization and Alignment)* រាជរដ្ឋាភិបាលយល់ថា ដៃគូសហប្រតិបត្តិការការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយ គួរផ្តល់អាទិភាពទៅលើ÷

- ការធ្វើសុខដុមនីយកម្មការអនុវត្តរបស់ខ្លួន ដើម្បីបន្ថយបន្ទុកទៅលើស្ថាប័នអនុវត្តន៍ឱ្យនៅតិចបំផុតផង និងកាត់បន្ថយភាពខ្ជះខ្ជាយផង
- ការតម្រឹមការគាំទ្ររបស់ខ្លួនជាមួយនឹងអាទិភាពអភិវឌ្ឍន៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមានចែងនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្រ្តអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ
- ការធានារៀបចំការគ្រប់គ្រងជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ ដើម្បីគាំទ្រកម្មវិធី និងគម្រោងទាំងឡាយ ដោយដើរតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់អង្គការសម្រាប់សហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និង គណកម្មាធិការស្តីពីជំនួយអភិវឌ្ឍន៍
- ការធានាផ្ទេរធនធានជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការសុទ្ធឱ្យបានច្រើនជាងមុន ដោយផ្តោតទៅលើការផ្តល់ឱ្យផលដៃជនក្រីក្រ និងជនងាយរងគ្រោះ ។

ជាការពិត មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលគួរតែបានទទួលការគាំទ្រឱ្យប្រកាន់យកនូវភាពម្ចាស់ដ៏ពិតប្រាកដនៅក្នុងសកម្មភាពសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។ ក្នុងន័យនេះ សូមស្នើឱ្យដៃគូសហប្រតិបត្តិការទាំងអស់ធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទជាមួយនឹងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីពិនិត្យលទ្ធភាពពង្រឹងភាពជាម្ចាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលឱ្យកាន់តែខ្ពស់ថែមទៀត នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនៃកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ *(CG Process)* នេះ ក្នុងនោះអាចតម្រង់ទិសដៅប្រែក្លាយកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នេះ ឱ្យទៅជាកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង អ្នកផ្តល់ជំនួយ *(Annual GDCC Meeting)* ។ ដើម្បីសម្រេចបានតាមទិសដៅនេះ យើងប្រហែលជាត្រូវពិនិត្យកែសម្រួលបន្ថែមខ្លះ ទៅលើការរៀបចំ និង កិច្ចដំណើរការនៃយន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេស និង គណៈ-កម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង អ្នកផ្តល់ជំនួយ ដែលក្នុងនោះរួមមាន÷

ទីមួយ- ការពិនិត្យបែងចែកមុខងារ និង ភារកិច្ចគ្នាឱ្យបានច្បាស់លាស់ រវាងសមត្ថកិច្ចក្នុងការពិនិត្យ និងដោះស្រាយបញ្ហានៅក្នុងកម្រិតក្រុមការងារបច្ចេកទេស *(TWGs)* ក្នុងកម្រិតគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង អ្នកផ្តល់ជំនួយ *(GDCC)* និង ក្នុងកម្រិតប្រមុខនៃរាជរដ្ឋាភិបាលជាមួយនឹងក្រុមស្នូលរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្រៅ ។ គោលដៅសំខាន់ គឺម្យ៉ាង ចៀសវាងការយកសូចនាករត្រួតពិនិត្យរួមគ្នា មកពិភាក្សាដដែលៗនៅក្នុងគ្រប់កម្រិត ពោលគឺ ទាំងក្នុងកម្រិតក្រុមការងារបច្ចេកទេស ទាំងក្នុងកម្រិត *GDCC* និង ម្យ៉ាងទៀត សំដៅប្រែក្លាយការប្រជុំប្រចាំឆ្នាំនៃ *GDCC* ឱ្យទៅជាវេទិកាសម្រាប់បូកសរុបការងាររួមជំនួសឱ្យកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់វិញ ។

ទីពីរ- ការពង្រឹងសមត្ថភាពនៃយន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេស និង គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និង អ្នកផ្តល់ជំនួយ ទាំងខាងរាជរដ្ឋាភិបាល ទាំងខាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្រៅ ដើម្បីទាំងសងខាងអាចដោះស្រាយការងាររួមគ្នាបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក្នុងស្មារតីបើកចំហរ ស្ថាបនា និង សហប្រតិបត្តិការ ។

ទីបី- ខាងភាគីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក៏ប្រហែលជាអាចមានតម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការពិនិត្យឡើងវិញអំពីយន្តការសម្របសម្រួលផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ដើម្បីធានានូវប្រសិទ្ធភាព សង្គតិភាព និង ភាពរលូនក្នុងការធ្វើការងារក្នុងចំណោមអ្នកផ្តល់ជំនួយខ្លួនឯងផង និងក្នុងការធ្វើការងារជាមួយនឹងសមភាគីខាងរដ្ឋាភិបាលផងដែរ ។

នៅក្នុងបរិការណ៍នេះ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនឹងធ្វើការកាន់តែសកម្មឡើងថែមទៀត ហើយនឹងជួបប្រជុំគ្នាជាប្រចាំ ដើម្បីអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវកិច្ចការដ៏ច្រើនដែលមានចែងនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ ខ្ញុំក៏រំពឹងថែមទៀតដែរថា ក្រុមការងារបច្ចេកទេស និង គណកម្មការសម្របសម្រួលរវាងរាជ-រដ្ឋាភិបាល និង អ្នកផ្តល់ជំនួយ នឹងមិនគ្រាន់តែត្រួតពិនិត្យលើ ***«សូចនាករដំណើរការ»*** *(Process indicators)* ដែលធ្លាប់បានធ្វើកន្លងមកហើយប៉ុណ្ណោះទេ ក៏ប៉ុន្តែ ក៏នឹងផ្តោតទៅលើ ***«សូចនាករវឌ្ឍនភាព»*** *(Progress indicators)* ដែលមាននៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិផងដែរ ។

ជាផ្នែកមួយនៃការធ្វើសុខដុមនីយកម្ម ខ្ញុំសូមស្នើឱ្យយកផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ធ្វើជាឯកសារយុទ្ធ-សាស្ត្រ និង គោលនយោបាយ សម្រាប់ព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងការធ្វើសុខដុមនីយកម្មរវាងរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកផ្តល់ជំនួយតាមរយៈការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានទៅលើអាទិភាពនានានៃកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ។ ក្នុងទិសដៅពង្រឹងយន្តការនៃការតាមដាន ខ្ញុំស្នើសុំឱ្យក្រសួងផែនការសហការយ៉ាងជិតស្និទជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងក្រសួង- ស្ថាប័នទាំងអស់ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ធ្វើរបាយការណ៍បូកសរុបការ-អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យរួមគ្នារវាងរវាងរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដែលកិច្ចការនេះ យើងចាត់ទុកបានថា ជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ត្រួតពិនិត្យ «សូចនាករវឌ្ឍនភាព» ។

សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី !

ខ្ញុំបានលើកឡើងនូវវិស័យសំខាន់ៗដែលមានការរីកចម្រើនកន្លងមក និងផែនការសម្រាប់អនាគត ។ ការបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលដៅនៅលើក្រដាស គឺជាជំហានដំបូង ។ អ្វីដែលសំខាន់ជាងនេះ គឺការរៀបចំផែនការ និង ការអនុវត្តតាមរយៈសកម្មភាពជាក់ស្តែង ដើម្បីសម្រេចបានតាមយុទ្ធសាស្ត្រដែលបានកំណត់រួចហើយនេះ ។ ច្បាស់ណាស់ថា ការអនុវត្តការងារ គឺពិបាកខ្លាំងជាងការដែលគ្រាន់តែនិយាយ ។ យើងខ្ញុំខ្លួនឯង ដឹងយ៉ាងច្បាស់ជាងអ្នកដ៏ទៃទៀតទាំងអស់ថា យើងនៅមានកំណាត់ផ្លូវដ៏វែងអន្លាយថែមទៀតដែលត្រូវធ្វើដំណើរទៅមុខ ។

សមិទ្ធផលក្នុងអតីតកាលរបស់កម្ពុជា និងសមិទ្ធកម្មដ៏រឹងមាំរបស់យើងនាពេលបច្ចុប្បន្ន គ្រាន់តែបានរំលេចឡើងនូវបញ្ហា និងការប្រឈមមុខជាច្រើន ដែលយើងត្រូវជំនះឱ្យខាងតែបាន ដើម្បីជម្រុញរបៀបវារៈនៃ

កំណែទម្រង់ និង ការអភិវឌ្ឍន៍របស់យើងប៉ុណ្ណោះ ។ យើងត្រូវតែធ្វើការបន្ថែមទៀតដើម្បីកែលំអអភិបាលកិច្ច បើសិនជាយើងចង់ឱ្យមានការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រកាន់តែច្រើនថែមទៀត ។ លើសពីនេះទៀត យើងត្រូវបណ្តុះ និងបំប៉នឱ្យបានរឹងមាំ ក្នុងចំណោមប្រជាជនគ្រប់ស្រទាប់ជាន់ថ្នាក់ នូវស្មារតីជាម្ចាស់លើកិច្ចដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ និងលើសមិទ្ធផលទាំងអស់របស់យើង ។

ជាការពិត កំណែទម្រង់គោលនយោបាយក្នុងគ្រប់វិស័យ បានបង្កើតជាធាតុផ្សំនៃកម្លាំងអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយរបស់យើង ។ ក៏ប៉ុន្តែ យើងទទួលស្គាល់ថា ថ្វីត្បិតគោលនយោបាយល្អវាជាប្រការសំខាន់ ការអនុវត្តគោល-នយោបាយទាំងនោះ ប្រកបដោយភាពហ្មត់ចត់ និង សង្គតិភាព គឺរិតតែមានអត្ថន័យស្លាប់រស់សំខាន់ថែមទៀត ។ ដូច្នេះ ការសម្របសម្រួល និងការចែករំលែកព័ត៌មាន នៅក្នុង និងរវាងក្រសួង- ស្ថាប័ននានា ត្រូវតែបានទទួលការកែលំអ ។ បញ្ហាប្រឈមរបស់យើង គឺការធានាឱ្យបានថា ប្រព័ន្ធនៃអភិបាលកិច្ចត្រូវដំណើរការប្រកបដោយភាព-ស័ក្តិសិទ្ធិ ជាមួយនឹងការកើនឡើងនៃលទ្ធភាពទទួលបានចំណេះដឹង និង បច្ចេកវិទ្យាទំនើបសម័យថ្មី ។

កំណែទម្រង់ មិនមែនគ្រាន់តែជាពាក្យនិយាយឱ្យរួចពីមាត់នោះឡើយ ។ ការអនុវត្តកំណែទម្រង់ មិនមែនតម្រូវឱ្យមានត្រឹមតែឆន្ទៈនយោបាយប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ ក៏តម្រូវឱ្យមានធនធានមនុស្ស និង ធនធានហិរញ្ញវត្ថុដ៏ច្រើនផងដែរ ។ បរិការណ៍វប្បធម៌ និង នយោបាយ ត្រូវតែបានយកមកគិតគូជាមួយគ្នា ។ ខ្ញុំទទួលស្គាល់នូវភាពមហិមានៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង និង បញ្ហាប្រឈមមុខទាំងឡាយ នៅចំពោះមុខនេះ ។ ប្រការទាំងនេះ តម្រូវឱ្យគ្រប់អង្គពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយចូលរួមទាំងអស់គ្នា គឺមិនមែនគ្រាន់តែសង្កេតការណ៍ និងតិះតៀនប៉ុណ្ណោះទេ ។

រូបភាពរួមដែលខ្ញុំព្យាយាមបង្ហាញដល់អ្នកទាំងអស់គ្នាក្នុងថ្ងៃនេះ បានបង្ហាញពីចម្ងាយដែលកម្ពុជាបានធ្វើដំណើរជាង ១០ ឆ្នាំ ជាមួយនឹងការបង្កើនល្បឿនក្នុងរយៈពេល ៤ ឆ្នាំចុងក្រោយ ដោយបានប្រែក្លាយប្រទេសដែលដាច់ដោចដោយសារការបង្ហូរឈាម និង ញាំញីដោយបញ្ហាក្រីក្រតោកយ៉ាក ឱ្យទៅជាប្រទេសដែលស្ថិតក្នុងជំហររឹងមាំ លើផ្លូវនៃភាពរីកចម្រើន និង សម្រេចបានក្នុងការជាក់ស្តែងនូវសក្តានុពលពិតប្រាកដរបស់ខ្លួន ។ ក៏ប៉ុន្តែ គ្រប់ជំហានដែលយើងបានបោះទៅមុខ បានបង្ហាញនូវបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗថែមទៀត ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយ យើងបានសម្លឹងឃើញយ៉ាងច្បាស់នូវជើងមេឃនៃក្តីសង្ឃឹមរបស់យើង ហើយយើងនឹងប្រើគ្រប់វិធានការដើម្បីនាំកម្ពុជាទៅមុខឆ្ពោះទៅរកភាពកាន់តែប្រសើរឡើងសម្រាប់ប្រជាជនយើងខ្ញុំ ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះការអត់ធ្មត់ និងយកចិត្តទុកដាក់របស់អស់លោកអ្នកទាំងអស់គ្នា ។ បំណងរបស់ខ្ញុំនៅពេលនេះ គឺធ្វើការធានាចំពោះឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី អំពីការឯកភាព ការយោគយល់ និងភាពហ្មឹងម៉ាត់នៃគោលបំណងរបស់យើងក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងវិធានការចម្រើនជឿនលឿនទាំងឡាយ ដែលយើងបានដាក់ចេញមកដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។ ផ្លូវនៅខាងមុខមានសភាពកាន់តែច្បាស់ខ្លាំងឡើង ប៉ុន្តែ នៅតែវែងឆ្ងាយ និង លំបាកលំបិន ហើយសាមគ្គីភាពរបស់សហគមន៍អន្តរជាតិ ជាមួយសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ប្រជាជនកម្ពុជា នៅតែបន្តមានតួនាទីស្លាប់រស់នៅលើមាគ៌ានេះ ។

ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ***គាត ឈន់*** ជាអ្នកដឹកនាំប្រកបដោយបទពិសោធន៍ និងពោរពេញដោយសមត្ថ-ភាព នឹងតំណាងឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់នេះ ។ សហការីរបស់ខ្ញុំនឹងនៅជាមួយ

អស់លោកអ្នក ហើយធ្វើការចែករំលែកជាមួយអស់លោកអ្នកទាំងអស់គ្នា នូវរាល់កម្មវិធី និងព័ត៌មានលម្អិតទាំងឡាយ ដែលទាក់ទិននឹងទិដ្ឋភាពនានាស្តីពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច- សង្គមកិច្ច និង សេចក្តីត្រូវការសម្រាប់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍របស់យើងខ្ញុំ ។

ខ្ញុំសូមជូនពរដល់អស់លោកអ្នកទាំងអស់គ្នា សូមប្រកបដោយសុខភាពល្អ និង ជ័យជំនះក្នុងគ្រប់ភារកិច្ច និង សូមជូនពរឱ្យកិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់លើកនេះ ប្រព្រឹត្តិទៅបានប្រកបដោយជោគជ័យត្រចះត្រចង់ ។

ខ្ញុំសូមអរគុណចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ !